

[Madsen-Mygdal.]

har oplevet Mage til, og hvis de saa tror, at det Vederlag, der nu gives til Fordeling af Varerne til Befolkningen, kan oprettholdes, saa tager de ganske fejl.

Bagslaget kommer selvfølgelig i Form af en Lammelse af Omsætningen og Produktionen; det er det, vi sammenfatter i Ordet Arbejdsløshed. Det gælder ikke blot fagorganiserede Arbejdere, det gælder alle de Virksomheder, der maa afskedige Folk, sætte dem ud af Arbejdet. Men det vilde jo hjælpe meget, hvis det var muligt gennem simple Lovbestemmelser at ramme det, som i Øjeblikket er det værste. Hvert Land har jo sin Plage, og det System, jeg har talt om her, er jo ikke saa gammelt, det er 10—12 Aar gammelt. (Afbrydelse). Ja, men det har ikke haft den almindelige Udbredelse, som det har nu, det kan det ærede Medlem være ganske sikker paa, og det er efter min Mening det, man særlig skal holde sig for Øje, naar man taler om Prisaftaler. Derfor har jeg tilladt mig at fremdrage det her i Aften.

Naar det er sagt her, at Erhvervs- og Arbejdsløshedsloven ikke gælder Arbejdsmonopolet, er det ganske urigtigt. Der staar i denne Lovs § 4, at de kollektive Aftaler, som er sluttet mellem Arbejdsgiverforeningen og de samvirkende Fagforbund, og som henhører under den faste Voldgiftsret, hvor der jo er en Lovgivning paa dette Omraade, berøres ikke af denne Lov, og det vil altsaa sige, at de frakendes ikke Retsgyldighed, saaledes som de i § 1 omhandlede Aftaler. Men selvfølgelig, Bestemmelsen om, hvorvidt en Mand kan tvinges til at være Medlem af en Forening, som han ikke ønsker at være Medlem af, gælder lige saa fuldt overfor Arbejdere som overfor Arbejdsgivere, Købmænd og Bønder, og hvem der i øvrigt er i Samfundet. Vi har ogsaa adskillige Domme i Henhold til denne Lov, der netop hævder, at en Mand skal have Lov til at vælge frit, om han vil ind under kollektive Aftaler eller ikke. Hvis han frivilligt gør det, er der ikke noget at sige til det. Vi ønsker, det skal være frit, men ikke, at nogen skal kunne tiltage sig Magt til at bestemme, hvem der skal staa i en Forening og rette sig efter de Diktater, der udgaar fra den.

Sluttelig skal jeg gøre opmærksom paa, at det ærede Medlem Hr. Holstein maa have misforstaaet det Udtryk, jeg anvendte: at den juridiske Opfattelse var vaklende. Jeg sagde ikke: vaklende med Hensyn til Loven om Erhvervs- og Arbejdsløshed — det forekommer mig, at der foreligger en Række gode Domme med Henvisning til

denne Lov —, men netop med Hensyn til det specielle Spørgsmaal, som har været mit Hovedemne her i Aften: hvorvidt en Mand, der har solgt en Vare, kan betinge sig, at den ikke maa videresælges uden en Mindestavance. Der synes der at være en Vaklen i den juridiske Opfattelse. Der foreligger fra de sidste Aar Domme, som ikke er helt i Overensstemmelse med hinanden, og for et Par Uger siden har vi faaet en Dom ved Østre Landsret, hvorved en Aftale blev kendt gyldig; det drejede sig om en Mand, der havde solgt med en mindre Avance, end han skulde tage, og som blev dømt, men hvor en af Dommerne afgav dissenterende Votum, hvilket ogsaa tyder paa, at der trænges til en enkel og klar Retsregel.

Jeg har taget Ordet dels for at anbefale Forslaget som Supplement til Loven om Erhvervs- og Arbejdsløshed, dels for at understrege Betydningen af den Henvendelse til Handelsministeren, som det er mig en Glæde, at Handelsministeren har modtaget, og som han vil drage Omsorg for, at vi faar Svar paa, forhaabentlig naar Rigsdagen igen samles.

Koch: Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal er saa glad for det Cirkulære, han har fra Københavns Bogtrykkerlaug, men det ærede Medlem burde have undersøgt, hvem der staar bagved det Cirkulære. Havde han det, vilde han vide, at Københavns Bogtrykkerlaug kun udgør en endda meget ringe Procentdel af det københavnske Bogtrykkerfag, medens Københavns Bogtrykkerforening er den absolut bestemmende og dominerende Faktor. Men selvfølgelig, man kan altid stille sig paa det Standpunkt paa et fejlagtigt Grundlag at fornærme en Mand og, naar man bliver gjort opmærksom paa det fejlagtige Grundlag, saa sige: Jeg opretholder Fornærmelsen. Det er et Standpunkt, det indrømmer jeg, men det er et daarligt Standpunkt.

P. Andersen: Jeg blev unægtelig noget forbløffet, da det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal udtalte, at jeg vilde løse det foreliggende Spørgsmaal gennem en høj Toldbeskyttelse. Der har aldrig ligget noget saadant i min Tanke. Det, der skete, var, at jeg pegede paa det beklagelige Forhold, at naar den danske Rigsdag mener at kunne nedsætte Tolden paa et Roegreb med 6 Ø. ved at vedtage en Toldlettelse paa 6 Ø. bliver Resultatet det modsatte, fordi den store udenlandske Koncern i Roegreb dikterer de danske Fabrikanter ikke alene